

בסייעתא דשמיא

אמונים בני

דברות קודש מאת
כ"ק רבינו אב"ד שליט"א

דעווא דדעווין שב"ק פרשת יתרו תשפ"ה
התורה הקדושה היא ירושה לכל איש ישראל

◆ בני עמודי דגרסי ◆
'לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן'

פרשת משפטים
תשפ"ה

יו"ל ע"י מכון
'אמונים נצר - קאסאן'

תוכן העניינים

♦ דברות קודש ♦

רעווא דרעווין שב"ק פרשת יתרו תשפ"ה

התורה הקדושה היא ירושה לכל איש ישראל.....ג

'מה שמועה שמע' קושיות ותמיהות בפרשתן ♦ 'הקריאה מעורר הזמן' מעלת שבת
קבלת התורה ♦ 'כי היא חייך ואורך ימך' מבלעדי התורה אין חיים ♦ 'הפך בה
והפך בה דכולה בה' ע"י התורה זוכה האדם לשלימותו ♦ 'מורשה קהילת יעקב'
הטעם שנקראה התורה ירושה ♦ 'רבו מביאו לחיי העוה"ב' פנימיות ענין כבוד הרב
♦ 'עתה ידעת' ביאור הכתובים בפרשתן ♦ 'בעשתי עשר חודש' מעלת וסגולת
ימים אלו

♦ ביני עמודי דגריסי ♦

שמועס יסודי בענין האופן הנכון בהשתדלות לפרנסה בתחילת שיעור בהיכל הכולל

לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן'.....ד

'למשמרת לדורותיכם' הלימוד הנצחי מפרשת המן ♦ 'ותלמוד תורה כנגד כולם'
החיווק בתורה הוא ההשתדלות הטובה ביותר ♦ 'אתפשטותא דמשה בכל דרא'
הלימוד בזה ממשה רבינו ע"ה

לקבלת הדב"ק ולכל ענייני הגליון ניתן לפנות לפקס הב"ל או לפל': 058.32.94976	יד"ל ע"י מכון אמזנים נצר - קאטאן בית שמש *** פקס: 02.5666.566
© כל הזכויות שמורות	

דברות קודש

רעווא דרעוויזן פרשת יתרו תשפ"ה

♦ 'תורה צוה לנו משה מורשה קהילת יעקב' התורה הקדושה היא ירושה לכל איש ישראל

מה שמועה שמע' קושיות ותמיהות בפרשתן ♦ 'הקריאה מעורר הזמן'
מעלת שבת קבלת התורה ♦ 'כי היא חייך ואורך ימך' מבלעדי התורה
אין חיים ♦ 'הפך בה והפך בה דכולה בה' ע"י התורה זוכה האדם
לשלימותו ♦ 'מורשה קהילת יעקב' הטעם שנקראה התורה ירושה
'רבו מביאו לחיי העוה"ב' פנימיות ענין כבוד הרב ♦ 'עתה ידעת' ביאור
הכתובים בפרשתן ♦ 'בעשתי עשר חודש' מעלת וסגולת ימים אלו

יתרו בא אליך ואשתך ושני בניה עמה.
ויצא משה לקראת חותנו וישתחו וישק לו
וישאלו איש לרעהו לשלום ויבאו
האוהלה'.

ויש להבין למה האריכה התורה כל כך
בסיפור הענין וחזרה וכתבה כמה
פעמים שיתרו הגיע עם אשת משה ועם בניו,
ופירטה את הטעם שנקראו בני משה
בשמותם. עוד יש להבין הטעם שיצאו משה
וכל ישראל לקראת יתרו, מה שלא שמענו
מאז ועד עולם שכל בני ישראל יצאו לקבל
את פניו של אדם אחד. ואף שרש"י (פס' ה'
ד' ס' ב) כותב שהכתוב דיבר בשבחו של יתרו
'שהיה יושב בכבודו של עולם ונדבו לבו

'מה שמועה שמע' קושיות ותמיהות בפרשתן

בפרשתן (י"ט ו-י"ז) 'וישמע יתרו כהן מדין
חותן משה את כל אשר עשה
אלוקים למשה ולישראל עמו כי הוציא ה'
את ישראל ממצרים. ויקח יתרו חותן משה
את ציפורה אשת משה אחר שילוחית.
ואת שני בניה אשר שם האחד גרשום כי
אמר גר הייתי בארץ נכריה. ושם האחד
אליעזר כי אלוקי אבי בעזרי ויצילני מחרב
פרעה. ויבוא יתרו חותן משה ובניו ואשתו
אל משה אל המדבר אשר הוא חונה שם
הר האלוקים. ויאמר אל משה אני חותנתך

להסתדר גם בלי העצה, ומהו אומרו 'לא תוכל לעמוד'.

והחתם סופר (מורת משה פרשמן ד"ה וחוץ ללוקים) פירש בזה להיפך שכוונת יתרו שאם הקדוש ברוך הוא יאמר למשה שהוא אמנם מסכים לעצה זאת אבל אינו מצווה אותו לעשות כך, וכמו שמצינו בפרשת המרגלים שאמר למשה 'אני איני מצווך אם תרצה שלח' (עי' סוטה לד:), אזי לא יהיה לו סייעתא מלעילא ואף אם יעשה כעצה הזאת וימנה תחתיו דיינים, לא יועיל לו הדבר ולא יצליח בוו העצה, ויתכן לפרש עוד באופן אחר.

בהמשך הפרשה בעת מעמד הר סיני נאמר (כ ו) 'וידבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמר'. והביא על זה בספ"ק נועם אלימלך (פרשמן ד"ה וידבר ללוקים) מדברי הזוהר הקדוש (מ"ג פג:): שבתבות 'את כל' נרמז אברהם אבינו עליו השלום, כמו שכתוב (צלאשית דל ו) 'וה' ברך את אברהם בכל'. ופירש שם לדרכו שאברהם אע"ה קיים את כל התורה כולה עוד קודם שניתנה (יזמא כח:): כיון שהשיג את העולמות הקדושים המכוונים כנגד כל המצוות וממילא לא הווקף לקבל את התורה והמצוות מסיני, וכעת דיבר אלוקים לישראל במפורש 'את כל' מה שהשיג

לצאת אל המדבר מקום תוהו לשמוע דברי תורה, עדיין צריך ביאור למה כיבדוהו כל כך.

ובמסופר על הגה"צ ר' חיים פנחס שיינברג זצ"ל שבצעירותו נסע מרחק רב מאמריקה עד לליטא כדי ללמוד תורה, וכשאמרו זאת בהתפעלות למרן החפ"ץ חיים זי"ע, נענה ואמר שהקדוש ברוך הוא כביכול הלך דרך יותר רחוקה כדי לתת לנו את התורה. וממילא צריך ביאור מה המעלה הגדולה של יתרו שבגינה זכה למה שלא זכה אף אחד אחר. ועוד שהדבר תמוה שיתרו שלח במפורש למשה וביקשו שיצא לקראתו ועכ"פ לקראת אשתו ובניו כמבואר ברש"י (פס' ו ד"ה אטי), וכי יתרו חיפש לעשות מצב' וכדומה.

בפרשת 'ואתה תחזה' שיתר יתרו מצינו שאמר בסיום דבריו (שס פס' כג) 'אם את הדבר הזה תעשה וצווח אלוקים ויכולת עמוד וגם כל העם הזה אל מקומו יבוא בשלום', ופירש רש"י (ד"ה וחוץ) מדברי חז"ל (מכילתא מס' דעמלק ז) שאמר לו 'המלך כנבורה, אם יצווה אותך לעשות כן תוכל עמוד, ואם יעכב על ירך לא תוכל לעמוד'. והדבר אומר דרשני שכן איך יתכן שיתרו יאמר כדבר הזה, הלא אחר שהאמין בה' היה לו לדעת שאם השי"ת לא יסכים לעצה זאת - בהכרח שיתן למשה כוחות מיוחדים

יותר ממה שנאמר ביחזקאל, שישעיה היה דומה לבן כרך שראה את המלך ואילו יחזקאל דומה לבן כפר שראה את המלך.

ולבאר הענין נראה, דהנה בחודש שבט הרי מאיר ביותר הארת התורה, וכמו שכתוב בספר דברים (ב' ט) שביום ראש חודש שבט 'הואיל משה באר את התורה הזאת'. ונראה להטעים הדבר על פי המבואר בספר יצירה (פ"ה מ"י) שבחודש שבט 'המלך אות צ' בלעיטה', והנה איתא בנמרא (סג קד:) בדרשות של הא"ב שדרשו הדרדקי, שהרמז באותיות נו"ן כפופה ונו"ן פשוטה הוא 'נאמן כפוף נאמן פשוט', [ופירש רש"י (ד"ה נאמן): 'אדם כשר צדיק להיות כפוף ועניו וסופו להיות פשוט וזקוף לעולם הבא'], ואמרו שם עוד שגם הרמז באותיות צדי"ק כפופה וצדי"ק פשוטה הוא 'צדיק כפוף צדיק פשוט', ומקשינן 'היינו נאמן כפוף נאמן פשוט', ומתרצינן 'הוסיף לך הכתוב כפיפה על כפיפתו, מכאן שניתנה התורה במנוד ראש', ופירש רש"י (ד"ה צמנוד) שהכוונה 'ברתת וענוה יתירה'.

וממילא כיון שבאות צדי"ק נרמז ענין זה שכדי לזכות לתורה יש להיות 'כפוף ועניו', וכמאמר העולם (ישא זככה פ"י מזנוד ד"ה ואס דל הוא, זכס אציו הדנני ישאל ז"ע) שבאות צדי"ק יש כעין אות נו"ן כפופה שנושאת על גבה את האות יו"ד, והיינו

אברהם מדעתו הרחבה. ויתכן לומר עוד כוונה בדברי הזוה"ק.

אחת דיבר אלוקים (סס פס' ג) 'אנוכי ה' אלוך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים'. וכתב האבן עזרא (ד"ה שלני) בזה"ל: 'שאלני רבי יהודה הלוי מנחתו כבוד, למה הזכיר 'אנוכי ה' אלוך אשר הוצאתיך מארץ מצרים' ולא אמר שעשיתי שמים וארץ ואני עשיתך', והאריך שם בתירוץ קושיא זאת (וע' רש"י, רמז"ן, אוה"ס הק' ועוד), ויש לומר עוד בבאיור הענין שהוזכר כאן ענין יציאת מצרים דווקא.

'הקריאה מעורר הזמן' מעלת שבת קבלת התורה

עומדים אנו כעת בשבת קודש פרשת יתרו, ונודע מה שהביא האמרי יוסף (פרשמן ד"ה וסהר צוער) מרבו הרה"ק מהרי"א מזידיטשוב זי"ע שבשבת יתרו יש בחינה יותר גבוהה של קבלת התורה מאשר ביום טוב של שבועות, והוא ז"ל מבאר את הענין שהתורה היא בחינת 'נפש' שהיא יותר גבוהה מבחינת ה'זמן' יעו"ש. ומביא שם ראיה לדברי רבו שההפמרה של שבת זו היא במרכבה של ישעיה, בעוד שבשבועות מפטירים במרכבה דיהזקאל, וכבר אמרו הזו"ל (סגיגה יג:) שגדול מה שנאמר בישעיה

הנה מצינו שלימוד התורה הקדושה תורת ה' אינו בלימוד שאר החכמות כלל, וזאת מצינו ראינו בהרבה עניינים, וכגון ממה שאמרו בגמרא (ב"מ ג'). שמציאת רבו קודמת למציאת אביו כיון שאביו מביאו לחיי העולם הזה, ורבו מביאו לחיי העולם הבא, והיינו שיש לכבד את הרב יותר מאשר האב, ויש סימן שלם בשולחן ערוך (יו"ד סי' רמג) על הלכות כבוד רבו. מה שאין כן כשהתלמיד לומד רפואה מרופא יותר גדול וכדומה בשאר כל החכמות, לא מצאנו שהתלמיד מכבד ומוקיר את המלמד ומביט עליו בהערכה ובהערצה, אלא הוא לומד ממנו את חכמתו ומשלם לו כפי אשר יושת עליו, ותו לא מדי. ומוזה מוכח שהתורה ולימודה הם גבוהים ונעלים יותר מכל שאר הלימודים.

ועוד מצינו בדברי חז"ל (פסחים מט:) 'אמר ר' אלעזר עם הארץ אסור להתלוות עמו בדרך', כיון שאם 'על חייו לא חס על חייו חבירו לא כל שכן', והיינו שחז"ל הבינו בפשיטות [שהרי מידת קל וחומר היא סברא שכל אחד יכול לעשות ואין צריך לקבלה מרבו] שכל אחד מבין שאדם שאינו מונח בלימוד התורה אינו חי, ואין לו שום מעצור ברוחו לקום ולהרוג את חבירו רח"ל, והדברים נוראים למתבונן.

שהצדיק הוא מי שנושא את היהודי עליו ומשפיל את עצמו, ובחודש שבט שמאיר בו הארת האות צדי"ק, יש התפשטות עצומה של התורה הקדושה על ידי הענווה והנמיכות רוח, לכן לקריאת התורה של פרשת קבלת התורה שקוראים בחודש זה יש כוח ומעלה יתירה יותר מאשר ביו"ט שבועות.

ולחבין בעי מה הרמוז במה שהקדמה לפרשת קבלת התורה היא בסיפור המעשה של יתרו, [בין לדברי האומר (זנחיס קטו). שיתרו בא קודם מתן תורה, ובין למאן דאמר שבא אחר כך והתורה כתבה זאת דווקא כאן], אשר ליתרו היה מעלה של 'שמע ובא', כמו שפירש הרה"ק ר' לייבל'ע איינער זי"ע [שהשבוע (כ"ג זצט) חל יומא דהילולא קדישא דיליה] בספרו 'תורת אמת' (פרשמן ד"ה כג מילמנו) שאמנם כל העולם שמעו את ניסי יציאת מצרים וקריעת ים סוף, אבל רק יתרו שמע את זה באופן שהתבונן בזה והוציא מזה הלכה למעשה ובא 'למעשה ממש', [ויסוד הדבר מבואר כבר בזה"ק בפרשתן (דף ס.ט.):-], וממילא יש עלינו להתבונן גם אנו באופן של 'שמע ובא' בפרשה זאת ולהוציא מזה את החיזוק הנחוץ לנו כהקדמה לקבלת התורה.

'כי היא חייד ואורך ימיד'
מבלעדי התורה אין חיים

בכוח התורה שהיא 'אש שחורה על גבי אש
לבנה' (דברים כג ג יג), זוכה האדם
 לזכך ולעדן את מידותיו המושחתות ואת
 שפלותו וקטנותו, והוא זוכה לחיות בזה
 העולם והוא 'מלאך הדר עם בני תמותה וחי
 חיי אצילות ומרומם על כל תהילה' [לשונו
 הוזהב של מרן החזון איש זי"ע (אגרות סו"ט ס"ט
 ג)], כמו שמצינו הרבה מאמרים בחז"ל בענין
 זה. וכה פירש בספה"ק נועם אלימלך (פרשמן
 ד"ה פ"ו ודבר) מאמר הכתוב בפרשתן (כ ב-ג)
 'יודבר אלוקים את כל הדברים האלה לאמר
 אנוכי ה' אלוקיך, וז"ל: 'דהנה על ידי
 התורה אדם בא לידי דביקות, וזהו 'את כל
 הדברים - לאמר אנוכי ה' הוא הדביקות
 ואמונה', עכ"ל, (ועי' מאור ושמש פרשמן ד"ה איתא
 במד"ר).

יכול אדם ללמוד את חכמת הרפואה,
 המתמטיקה וכדומה, והוא ישאר
 אדם ירוד ושפל בעל תאוות שפילות ומידות
 מגוננות, ויתנהג ממש כבהמה בלי שום
 שליטה על עצמו ועל רצונותיו, ורק על ידי
 לימוד התורה הק' שהיא חכמתו של הקדוש
 ברוך הוא ושכל אלוקי ממש, זוכה האדם
 להתגבר על יצרו הרע ולעדן את נפשו
 הבהמית, כמו שאמרו חז"ל (סוכה כג): 'אם
 פגע בך מנוול זה משכחו לבית המדרש, אם
 אבן הוא נימות, אם ברזל הוא מתפוצץ'.
 ואמרו עוד (ז"ב טו): 'ברא הקדוש ברוך הוא

כמו כן מצינו בדברי הרמב"ם (רוס ושמיה"ג
 פ"ו ה"ב) שפסק שתלמיד שגלה לעיר
 מקלט מגלים עמו את כל ישיבתו ואת רבו,
 כיון שאמר הכתוב (דברים ז זג) 'ונם אל אחת
 מן הערים האל וחי', ודרשינן (מכות י): שיש
 לעשות לו כדי חיותו בעיר מקלטו, ומפרש
 הרמב"ם בלשונו הזהב: 'זחיי בעלי חכמה
 ומבקשיה בלא תלמוד - כמיתה חשובין'.
 ונמצא שאדם שאינו מחובר לחיי התורה הוא
 מת מהלך, ואמנם הוא יכול להיות בן
 תשעים ומעלה ולהיות בריא ורענן בגופו,
 אבל בהשקפה של חז"ל הוא לא חי כלל,
 וכשילכו ללוותו אחר מאה ועשרים יש
 לשמוח על שסוף סוף הוא 'גמר' למות אחר
 שמת בכל רגע ורגע.

התורה היא תורת חיים ונותנת לאדם את
 החיות האמיתית בזה העולם,
 וכשאינו זוכה לכך הוא בבחינת 'לא חס על
 חייו' אלא הוא רק 'כאילו חי', והשוך על
 רציחה. שכן תכלית התורה היא לקרב את
 האדם אל בוראו ולהזכירו את תכליתו
 בעולם, כמו שאמרו בזוה"ק (מ"ג כג):
 'אורייתא קא מודעא ליה חוביה'. מה שאין
 כן בשאר החכמות לא מצינו שאדם שלא
 למד ידיעה מסוימת חסר לו מחיותו עלי
 אדמות, כי זה רק עוד ידיעות וחכמות.

'הפך בה והפך בה דכולה בה'
ע"י התורה זוכה האדם לשלימותו

ומפורסם מה שכתב הב"ח (א"ח סי' מז ע"ב)
בזה בדברים חוצבים להבות
אש וז"ל: 'דכוונתו יתברך מעולם היתה
שנהיה עוסקים בתורה כדי שתתעצם
נשמתנו בעצמות ורוחניות וקדושת מקור
מוצא התורה, ולכן נתן הקדוש ברוך הוא
תורת אמת לישראל במתנה שלא תשתכח
מאתנו כדי שתתדבק נשמתנו ונופינו
ברמ"ח איברים ושם"ה גידין ברמ"ח מצוות
עשה ושם"ה לא תעשה שבתורה, ואם היו
עוסקים בתורה על הכוונה הזאת היו המה
מרכבה והיכל לשכינתו יתברך, שהיתה
השכינה ממש בקרבם כי היכל ה' המה,
ובקרבם ממש היתה השכינה קובעת
דירתה והארץ כולה היתה מאירה מכבודו,
ובזה יהיה קישור לפמליא של מעלה עם
פמליא של מטה והיה המשכן אחד, עכ"ל.

'מורשה קהילת יעקב'

הטעם שנקראה התורה ירושה

שורש ויסוד דבר זה אשר התורה היא מקור
חיותנו גילו לנו חז"ל (סנהדרין 65):
באמרם: 'אמר רב יהודה אמר רב, כל המונע
הלכה מפי תלמיד כאילו גזלו מנחלת
אבותיו, שנאמר 'תורה צוה לנו משה מורשה
קהילת יעקב' (דברים לג ד), מורשה היא לכל
ישראל מששת ימי בראשית, ופירש רש"י
(ד"ה משש): 'דכתיב בראשית ברא - בשביל

יצר הרע, ברא לו תורה תכלין'. וכאשר
האריך בזה בתניא קדישא (פרק ה')
שכשעוסק האדם בתורה ומברר את ההלכה
על בוריה, הוא ממש רבוק בתכלית הדביקות
בא"ם ב"ה שהוא וחכמתו אחד הם.

במפורש אמרה המשנה (אבות פ"ו מ"ה)
שהתורה נקנית בארבעים
ושמונה דברים, שהן הנה קנייני התורה,
[וכמו שכתב מהר"ו ז"ע (סקמא לספר ען סייס)
שהאומר שהוא לומד תורה לשמה התנא ר'
מאיר מכחישו, שהרי לא זכה עדיין לכל הקניינים
האלה]. ובאף חכמה אחרת לא מצאנו שיש
הקדמות ותנאים איך אפשר ללמוד את
החכמה הזאת, לא כן בלימוד התורה שבה
אנו מתעסקים ושקועים בחכמת הבורא
ית"ש ועל ידי זה אנו דבקים בו בתכלית
הדביקות.

יש להתבונן בזה ולהפנים את הדברים באופן
של 'שמע ובא' כנ"ל, עד שנוכח שהמבט
והגישה שלנו ללימוד תורת ה' יהיו באופן
הראוי והנכון ולא כשאר כל החכמות ח"ו,
ובפרט בשעת 'ברכות התורה' יש להתבונן
בכל זה ולשמוח על המתנה העצומה של
'נותן התורה', שכביכול השי"ת בכבודו
ובעצמו נותן לנו בכל עת את תורתו, ואת
הזכיה הנפלאה ללמוד ולהתעסק בחכמתו
ית' כביכול, אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים
גורלנו.

התורה שהיא ראשית, וישראל נקראו ראשית תבואתה שעתידין להנחילה - ברא אלוקים את השמים וגו', ונמצא שהתורה נמסרה לנו אף באופן של 'ירושה' ולא רק במתנה.

ונוראים הם דברי המהרש"א שם (סי' אגדות ד"ה כל המונע) שכתב בזה"ל: 'כל המונע הלכה מפי תלמיד באלו גוזלו בו', ר"ל שאינו לומד עם התלמיד כר' פרידא שהיה למד עם תלמידו ר' מאות פעמים עד שהיתה שגורה לו בפה (ערוגין נד:), וז"ש המונע הלכה מפי תלמידו ללמוד עמו עד שתהא שגורה לו בפה, לפי שאומר הרב שאין התלמיד הגון וראוי לכך וא"א לו ללמדו, הרי גוזלו מנחלת אבותיו שהתורה היא מורשה לכל ישראל מששת ימי בראשית, ר"ל לפי בריאותם וטבעם מששת ימי בראשית מוכנים כל ישראל ללמוד תורה'.

לבן נמסרה התורה דווקא באופן של ירושה, שכן מתנה אפשר להחליט ולבחור האם לתת ולמי לתת, מה שאין כן ירושה עוברת בהכרח מהאב לבן והמוריש ליורש, ואין אפשרות לומר שאני איני בנו של אבי ואיני רוצה ליורשו, ואפילו מבן גרוע לבן טוב אסרו חז"ל להעביר את הירושה, כמבואר בגמרא (נ"ב קנ"ג:). וביתר עומק, במתנה אין שייכות וקשר אמיתי ועמוק בין הנותן למקבל, ואם

אמנם בתחילה הוא זוכר ממנו ומודה לו, אבל אחר זמן מה המקבל שוכח מהנותן. משא"כ בקשר של ירושה שהוא קשר משפחתי, יש שייכות ביניהם לעולם ועד, ואף אחר עשרה דורות ויותר עדיין יתגאה האדם וישתבח בזה שהוא נכד הבעש"ט הק' וכדומה, וזה אמת ויציב, כי התכונות והכוחות הפנימיים עוברים מאב לבן, וכנודע.

ובן התורה הק' שקיבלנו מסיני ניתנה לנו באופן של 'מורשה', כמו שכתוב 'בני בכורי ישראל' (שמות ד כג), שכביכול אנו בניו של הבורא ית"ש, וממילא כשאישי ישראל לומד ועוסק בתורת ה', בזה הוא ממשיך ומעורר עליו את ענין הירושה, ואזי זוכה שיעברו אליו מתכונותיו של אביו שבשמים כביכול, והוא הופך להיות אדם וך וטהור, וחי חיי אצילות ונשמה טפה וטפחיים מעל הקרקע. ולכן נקרא הלומד בשם 'בן תורה', שהוא נחשב לבן ויורש של התורה.

ומהאי טעמא אמרו חז"ל שאין שום רשות למלמד לומר שתלמיד פלוני אינו ראוי ללימוד [ואפילו אם כך אמרו באבחנו' ושאר ה'מומחים', עפ"ל], כיון שבעל כרחך הוא המשיך לדורות הקודמים והוא קיבל את התורה בירושה מאב לבן, ויש לראות ללמדו כפי הבנתו ואת מה שיוכל לקבל, וכלשון קדשו של רש"י עה"כ 'מורשה קהילת יעקב', שפירש (ד"ה מורה) 'אחזנות ולא נעזבנה'.

שייכות עם הדור השני, ונכנס לכלל האדם השלם.

זה הטעם למה שמצינו שפירטה המשנה באבות (פ"ק א') וביתר אורך ברמב"ם (הקדמה ל"ד המזקה) את כל הדורות של מקבלי התורה ממושה רבינו ואילך, כיון שהתורה נמסרת באופן של ירושה, ויש לדעת מי המוריש הראשון ואיך עברה התורה בירושה משך כל הדורות, כי הרבי נחשב לאב והוא מעביר את אש התורה לתלמידו, ולכן יש לכבדו ולהוקירו וכנ"ל.

ומעתה יובן אל נכון הענין שבלתי התורה אין לנו חיים, כיון שהתורה הק' עוברת לנו בירושה ומושרשת לנו בעומק נשמותינו, ורק על ידה אפשר לנו להידיבק בהשי"ת שהוא מקור החיים כמ"ש (תהילים לו י) 'כי עמך מקור חיים באורך נראה אור'. וממילא פשוט שמי שלא משכיל להיות מחובר ודבוק ללימוד התורה, חייב אינם חיים והוא חשוד על רציחה ממש רח"ל כדברי הגמרא הנ"ל, וכדי שנוכל לחיות כראוי וכנכון בזה העולם השפל ולא נשקע במצולות הגשמיות, שומה עלינו להתחזק עד מאוד בלימוד וידעת התורה.

'עתה ידעתי'

ביאור הכתובים בפרשתן

'רבו מביאו לחיי העוה"ב' פנימיות ענין כבוד הרב

לְבַן יש לכבד ולהוקיר את המלמד והרב, שהוא הרבה יותר בחינת 'אב' מאשר האב הגשמי, כמאמר הסבא מקעלעם זי"ע (הוצא בספר בית קלם ח"ג עמ' ז'לט) על מה שאמרו חז"ל (סנהדרין יט:): 'כל המלמד בן חבירו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו', ופירש שבאמת האב הרוחני נחשב כאביו של התלמיד הרבה יותר מאשר אביו הגשמי, אלא שחז"ל נקמו 'כאילו ילדו' כיון שזה המשל הכי קרוב שאפשר לתת לזה, אף שבאמת זה הרבה יותר.

ולדברינו יובן הדבר היטב, שהרי כל מהות התורה היא בחינת ירושה, ולכן שפיר נחשב המלמד כאביו של התלמיד ואף יותר מכך. ונוראות העיד על עצמו הרה"ק השרף מסמערעליסק זי"ע (עשר נחמדות מערכת ה' פ"א א) 'שאם היה הולך אביו פעם אחת למקווה טרם הוליד אותו היה נקל לו לעבוד את העבודה, לא כן עתה קשה לו ביותר העבודה', ונמצא שרק ע"י שדבק ברבותיו זכה לשלימותו ולא בכוחו של אביו. ורק לבני האדם יש כוח זה של ירושה והמשך הדורות, וכמסופר על הרה"ק הבית ישראל זי"ע שאמר לאיש אחד שבישר לו על לידת נכדו שעתה יצא הוא מכלל בהמה שאין לה

עבודה זרה שלא עברה (כשי' פס' יא ד"ה מכל), וכעת התחדש לו שחכמת ועבודת התורה הק' אינה כשאר העבודות והחכמות שהם מן השפה ולחוץ, אלא היא חקוקה בפנימיות נפש האדם, ומשפיעה עליו ומרוממתו ומנשאתו למעלה למעלה, וכמו הירוש שעוברים אליו מתכונותיו של המוריש, וזה שאמר 'צא בנין בניך', דהיינו שישכיל להבין את ענין הירושה שנמשל הלומד לבנו של המלמד.

ולבן נתכבד יתרו וזכה שכל ישראל יצאו לקבל את פניו, כי הוא הנחיל לעם ישראל ענין זה לשכל אחד מנשמות ישראל יש חלק בתורה הקדושה והוא מכונה בשם יורש, ולכן יצאו כולם לקבל את פניו להראות שכל אחד מכלל ישראל הוא חלק בלתי נפרד מכללות נשמות ישראל, וכולם הם בניו של הקדוש ברוך הוא, וכעין משפחה אחת גדולה, כי כל הנשמות הם משורש אחד ודבוקים ומקושרים במקור החיים ברוך הוא, כמו שכתב הרמ"ק ז"ע (מומר דנורה פ"א ד"ה לשארית נחלתו): 'כל ישראל הם שאר בשר אלו עם אלו מפני שהנשמות כלולות יחד, יש בזה חלק מזה ובוה חלק מזה'.

ומצינו בפרשת פינחס (צמדנר כו יח-כב) כשאמר השי"ת למשה שייסמוך ויצווה את יהושע בן נון, שאמר לו בלשון 'עמידה', כמו שכתוב (סע) 'והעמדת אותו

לזה כשהתחילה התורה בעשרת הדברות פתחה והזכירה את אברהם אבינו וכן"ל מהוזה"ק, כדי להקדים שהירושה של התורה עוברת כבר מאברהם אבינו שקיים והשיג את התורה עוד קודם נתינתה, והכל היה הכנה למעמד מסירת התורה לזרעו בשנת ב' אלפים תמ"ה, וזאת כדי להזכירנו את ענין הירושה של התורה.

מהאי טעמא נקט הכתוב ברוקא 'אשר הוצאתיך מארץ מצרים', כיון שההקדמה לנתינת התורה הוא שיש לזכור שהקשר והשעבוד והשייכות לתורה היא באופן של מורשה, שהיא נבלעת בדמו של כל איש מזרע אברהם יצחק ויעקב. והרי כל הירידה למצרים והגאולה ממנה נאמרה לאבי האומה אברהם אבינו כברית בין הבתרים, ואז הובטח 'ידוע תדע כי גר יהיה זרעך בארץ לא להם ועבדום ועינו אותם וגו' ואחרי כן יצאו ברכוש גדול' (בראשית טו יג-ד), וכן הובטח לו שאחר כך יירשו בניו את ארץ כנען, ונמצא שביציאת מצרים התגלה ענין השייכות שיש בין האב לבן, שנאמר לאברהם את אשר יארע לזרעו אחריו.

זאת אשר רמזה לנו התורה בריש פרשתן והאריכה בענין ביאת יתרו עם אשת משה ובניו, כדי לרמוז על ענין המשפחה והירושה העוברת מאב לבן, שכן יתרו כבר עבד את כל העבודות שבעולם ולא הניח

המורם מזה שרק התורה הק' היא המקדשת והמטהרת את האדם, ועל ידה הוא זוכה להתעלות מהבלי העולם הזה ולהתקרב אליו ית"ש, ובפרט בימי השוכבי"ם שהם ההמשך והנצחיות של יציאת מצרים וטהרתן של ישראל. ויש לנו להתפלל על זה ולהכין את עצמנו שנוכה שיאירו עינינו באור התורה, שנוכה להתדבק בנותן התורה, ולחיות שהתורה היא הירושה שעוברת אלינו בפנימיות נשמתינו, ובכוח לימוד התורה אנו ממושיכים עלינו את אור השי"ת, ורק על ידה אנו נחשבים כחיים, בחינת 'כי הם חיינו ואורך ימינו'.

זהו הלימוד מפרשת קבלת התורה, שאנו זוכים בשבת זו להתחדש שוב עם כל הידיעות וההכרות הללו, לדעת ולחיות עם האמת, שהתורה אינה כשאר כל החכמות ח"ו, אלא היא שכל אלוקי נבוה מעל גבוה, ובלמודה אנו זוכים לחיים אמיתיים ולדביקות נצח בהשי"ת, לזיכוכ המידות ולהתגברות על היצר, ולמילוי תפקידנו ושליחותנו בזה העולם מתוך שמחה ומנוחת הנפש.

יעזור השי"ת שנוכה אכן להאיר לנשמתינו את כל ההארות של פרשה זו, ולחיות עם כל זה באופן של 'שמע ובא' כנ"ל, ובכוח

לפני אלעזר הכהן וגו', ויקח את יהושע ויעמידהו לפני' וגו', ולא נתפרש טעם לשון זה, ועכ"פ חוינו שלשון העמידה נאמר על ענין הנחלת והמשך התורה מהרב לתלמיד, וממילא בפרשתו כשרצה יתרו שיהיו למשה תלמידים שימונו על ידי משה וכך יהיה התפשטות והמשך לתורה מהרב לתלמיד, אמר לו שאם לא יצווה השי"ת לעשות כן - 'לא תוכל לעמוד', והיינו שלא יוכל לעשות את ענין זה של המשכת התורה לתלמידים שנשנתה בלשון 'עמידה' כנ"ל, וח"ו לא התכוון שמושה עצמו לא יוכל להתקיים.

'בעשתי עשר חודש'

מעלת וסגולת ימים אלו

לכך נמשלה התורה לאילן, כמו שכתוב (משלי ג יט) 'עץ חיים היא למחזיקים בה', כיון שרק באילן אף אחר שהפירות נושרים ממנו עדיין הוא קיים ונשאר לשנים רבות, ולא כירקות וכדו' שאחר לקיטתם מן האדמה לא ניכר מהיכן יצאו וגדלו, [ולכן כשאמרי אינשי שיש להם כתב יחוס, הם מכנים את זה בשם 'אילן יוחסין'], וזה מרמז על הענין הנזכר שהתלמיד ממושיך את רבו ויש בו את כוחותיו של רבו, ולכן בחודש שבט שבו חל 'ראש השנה לאילנות' יש כוח מיוחד של התוה"ק וכדברי האמרי יוסף הנ"ל.

ברוחניות ובגשמיות, חיי בני ומזוני רוויחי,
נזכה להתגלות כבוד ה' וביאת משיח צדקנו
במהרה בימינו אמן.

שבת קבלת התורה יתפאו כל המומים
ונזכה להתקדש ולהיטהר בסיום ימי
השובבי"ם שנתרו לפנינו, ומתוך שפע רב

◆ ביני עמודי דגרסי ◆

דברות ושיחות קודש ושיעורי הלכה
בהיכל 'כולל גבוה להוראה' בביהמ"ד

שמועס יסודי בענין האופן הנכון בהשתדלות לפרנסה
בתחילת השיעור בהיכל הכולל
יום רביעי פרשת בשלח ז' שבט תשפ"ה

'לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן'

למשמרת לדורותיכם' הלימוד הנצחי מפרשת המן ◆ ותלמוד תורה כנגד
כולם' החיזוק בתורה הוא ההשתדלות הטובה ביותר ◆ 'אתפשטותא דמשה
בכל דרא' הלימוד בזה ממשה רבינו ע"ה

'למשמרת לדורותיכם' הלימוד הנצחי מפרשת המן

עומדים אנו כעת אחר היום הגדול והנורא של 'שלישי בשלח' אשר ישראל קדושים קיבלו עליהם ועל זרעם להיות עושים את מנהג היום הקדוש הזה בהידור גדול... וישנם שמחמירים לקרוא את פרשת המן גם בהברה תימנית וכדומה כדי לצאת ידי חובת כל השיטות ולהיות סמוכים ובטוחים שהשפע בוא יבוא בעזרת השי"ת, ונבוא כאן להשתדל לבאר בע"ה מהי השקפת התורה האמיתית שלימודנו רבותינו הק' בענין הזה.

בפרשתן (טו ד-ה) 'ויאמר ה' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורת אים לא. והיה ביום השישי והכינו את אשר יביאו והיה משנה על אשר ילקטו יום יום'. בספה"ק מאור ושמש (פרשת ד"ה ויאמר ה' אל משה הנני) מזדייק בהני כתובים כמה דקדוקים וז"ל: 'יש לדקדק מה זה 'דבר' יום ביומו, היה לו לכתוב ולקטו יום ביומו, וגם מה זה 'למען אנסנו הילך בתורת אים לא', הלא מה תורה היה להם אז. הגם שרשי"י ז"ל (ד"ה למען) כתב שקאי על תורת המן, עדיין צריכין אנו למודעי. גם זאת יש לדקדק מה לשון

משנה' היה לו לומר והיה כפול. וגם לשון 'ילקטו' יום יום אינו מובן, שהיה לו לכתוב על אשר לקטו יום יום כי קאי על העבר במדידת העומר ימצאו שכבר לקטו משנה, על כן היה לו לכתוב אשר לקטו ולא ילקטו.

וליישב דקדוקים אלו מאריך המאור ושמשי ביסוד נחוץ מאוד, וכך כותב: 'ונראה לפרש על פי רמז כך, דהנה בוודאי גם עתה לא ניתנה תורה אלא לאוכלי מן, רצה לומר כי מי שרוצה לקבל עליו עול תורה צריך להיות בעל בטחון בה' שלא לרדוף אחר פרנסה כל היום רק ממעט בעסק ועוסק בתורה ותפילה, ובוודאי הקב"ה יזמין לו פרנסתו בכל יום ויום'.

'הגם שנאמר (דברים טו יט) 'וברכתיך בכל אשר תעשה', שמעתי הפירוש מהרב הקדוש מו"ה מרדכי אב"ד דנשחיו זצוק"ל שעקימת שפתיו הוי מעשה לענין מלקות (צ"מ 5), בוודאי מדה טובה מרובה שעקימת שפתיו בתורה הוי מעשה לענין זה שיקוים בו וברכתיך בכל אשר תעשה, שיתברך לך הפרנסה על ידי עקימת שפתיו בתורה ובתפילה'.

'וממילא כשהאדם עוסק בתורה לשמה יותר אזי יהיה בטוח שיהיה פרנסתו יותר בריווח, וכל מה שעוסק אדם בתורה ובתפילה יותר בדביקות יהיה פרנסתו יותר מצויה בריווח, כי זה עיקר עבודת האדם בעולם הזה כמאמר המשנה (פ"ג מ"ב) 'אלו דברים שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה וכו' ותלמוד תורה כנגד כולם'. ובוודאי יוכל האדם להיות בטוח בזה שעל ידי עקימת שפתיו בתורה ובתפילה בא לו פרנסתו, עכ"ל.

הרי מבואר לנו מדבריו הק', שאם ישאלך אדם לאמר מה אתה עושה ומשתדל לפרנסתך, הרי כתוב בתורה וברכתיך בכל אשר תעשה, האם ישיבה בכולל וללמוד כל היום היא עשיה שתחול בה הברכה, אף אתה אמור לו, בוודאי ובוודאי, וכן פסק הרה"ק בעל המאור ושמשי ע"פ דברי חז"ל, שכמו שאנו מוצאים שעקימת שפתים הוי מעשה, כגון לענין מלקות שאף שלא עשה מעשה בפועל רק אמר, מ"מ יתכן שיקבל מלקות על כך, כיון שגורם שייעשה איסור על ידי דיבורו, כגון בלאו דלא תחרוש בשור ובחמור יחדיו, שאם על ידי דיבורו התחילו הבעלי חיים ללכת יחדיו ולחרוש יקבל על כך עונש מלקות דעקימת שפתיו הוי מעשה (צ"מ 5), וכן בכמה ענינים יש שבדיבור בלבד יש עונש מלקות.

אם כן בוודאי שמידה טובה מרובה שעקימת שפתיו הוי מעשה לענין זה של וברכתיך בכל אשר תעשה, שעל ידי עקימת שפתיו בתורה ובתפילה נחשב זה מעשה של השתדלות לפרנסה, ולא רק זאת, אלא הרבה יותר אני עושה, שהעובד לפרנסתו בדרך כלל עובד כשמונה שעות ביום, ואילו

אני עובד עשר ושתיים עשרה שעות ויש שאף יותר, ולא עוד אלא שהשתדלותי אינו מגיע לי בהתאמצות כוח הגוף, וכמו כן אתה גם כן יכול להצטרף ואינך נטל מומני כלום, כי אף אחד אינו משיג גבול חברו.

לימוד תורת ה'; אביי ורבא, ש"ך ט"ז מג"א פמ"ג וכו' זהו עשיית ההשתדלות הגדולה ביותר ששייך לעשות, שעל ידי עשייה זו נבנים עולמות ושמים חדשים ועוד, וכל מה שצריך לעבוד בעולם הזה מאות שנה, בשעה אחת של לימוד ותפילה נעשה כך, וממילא כשילמד יותר יהיה לו את כל צרכיו ופרנסתו ופרנסת אנשי ביתו יותר בריווח.

'ותלמוד תורה כנגד כולם' החיזוק בתורה הוא ההשתדלות הטובה ביותר

בדרך כלל כשאדם מתחיל לחתן צאצאיו חושב מחשבות לעזוב את אחד מסדריו בכלל כדי להשתדל לפרנסה, אומר המאור ושמש - תעשה להיפך, תוסיף עוד סדר ועוד שעה ועל ידי זה יפתחו לך השפעות חדשות. אכן אנשי העולם הזה לא יבינו מה אתה עושה, אבל האמת כן הוא שבוודאי צריך להוסיף שהרי המאור ושמש מגלה לנו שכשאדם לומד יותר תורה לשמה - פרנסתו יהיה יותר בריווח, וכל מה שעוסק בתורה ותפילה יותר בדביקות תהיה פרנסתו יותר בריווח, וזה פי' המשנה ותלמוד תורה כנגד כולם.

כשנעשה המצב בפרנסה צר ודחוק, ידע שכיון שלא למד כראוי נעשה כך, ויקבל על עצמו ללמוד יותר בעיון ויותר בדביקות, וכך ירווח לו בפרנסתו, ואין זה תלוי כלל בבורסה ובשאר העסקים השונים. כל אחד יכול לבחור לעצמו מה הדרך שלו, אם השגתו הוא שצריך להשתדל בדרכי הטבע, שיעשה כן, אבל האמת הוא שהמקבל עול תורה מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ (אבות פ"ג מ"ט).

זה המפתח של השפע, שצריך להוסיף בלימוד התורה, עוד שעה ועוד מקצוע בתורה, ועל ידי כן עקומת שפתים הוי מעשה ואינו יושב בטל, כך פוסק המאור ושמש, ולא ראיתי מי שחולק עליו ובוודאי שאפשר לסמוך עליו, ולא כמו אותם הני אינשי טיפשאי שמסתכלים על אברכי כולל כאילו שאינם עושים כלום אלא יושבים בטל.

וביסוד זה מבאר המאור ושמש דקדוקי הפרשה, וזל"ק: 'זוהו פירוש הפסוק הנני ממטיר לכם וגו' דבר יום ביומו, רצה לומר דיבורים שלך שתדבר בתורה ובתפילה מזה תלקט לך

פרנסה, כי כמו שיהיה הדיבורים שלך בתורה ובתפילה לשמה יותר - אזי יהיה לך פרנסה בריווח יותר, וזהו למען אנחנו הילך בתורתך אם לא, רצה לומר אם לא ילך בתורה לשמה לא יהיה לו פרנסה, ויהיה צריך לרדוף כמו קורא בהרים וגבעות וטרחות רבות בשביל פרנסה, אבל אם ילך בתורתך אזי ילקוט פרנסתו מדבריו ממש.

וזהו פירוש והיה ביום השישי והכינו את אשר יביאו, כי יש מדריגת צדיקים גדולים שיש להם בטחון גדול כל כך על ידי תורתם ותפילתם שהם יכולים להכניס גם בליבות בני אדם חשק התורה ותפילה ובטחון בה', וזהו והיה ביום השישי דהיינו מדריגת צדיק הגדול הנקרא שישי, כי מדת צדיק היא מדריגה שישית ממידת החסד, זה הצדיק יש לו הכנה כל כך בעבודת הבורא ברוך הוא שיוכל ללמוד לאחרים מדת הבטחון. וזהו משנה, ורצה לומר והיה משנה שיוכל ללמוד לאחרים שיהיה להם פרנסה על ידי התורה, והיינו ילקטו יום ביומו, רצה לומר שילמוד אותם בני אדם שהמה גם כן ילקטו פרנסתם יום יום מתורה ותפילה שלהם כנ"ל, עכ"ל"ק.

המורם מכל דבריו שאנו צריכים להיות בהירים ביסוד זה, תמידים כסדרן מנסה היצר להתעות אותנו זה בכה וזה בכה, והרבה בלבולים ספיקות וחששות צצות ועולות בנו אם זה נכנס בגדר בטחון אם לאו וכו', אמנם זוהי סוגיא ארוכה שאי אפשר לבררה על רגל אחת, ומיום עמדי על דעתי בהנהלת מולתי אברכים זה בשלושים שנה, התניתני תנאי שצריך פעם בשבוע ללמוד שער הבטחון, פעם בשבוע נמסר שיעור בשער הבטחון וראיתי נחיצות ותועלת גדולה בזה.

'אתפשטותא דמשה בכל דרא' הלימוד בזה ממש רבינו ע"ה

הרי כל אחד מאיתנו נושא עליו עול פרנסה, שהרי עמד מתחת לחופה והתחייב ביהוראת קבע' לשנים ארוכות וקיבל התחייבות בקנין בכתובה שיפרנס את ב"ב לשמונים שנה ומאה שנה כן ירבו לאו"ט, האם אחד יכול לומר לי האם חשב רגע אחד לפני שהתחייב מהיכן ישיג את זה, אני רוצה לשאול אותו האם אתה שלם בדעתך שלקחת על עצמך התחייבות כזאת מבלי לדעת מהיכן לפרעו? אתמהה.

כשאני נקרא לסידור קידושין אני שואל את החתן האם אתה יודע מה כתוב בכתובה וכמובן שתשובתו היא כן, ואני אומר לו שזה הו"ק לשנים ארוכות של פרנסה, ועונה 'בסדר', על סמך מה זה בסדר? כמה כסף יש לו בבנק? על חשבון מי אתה מתחייב? הרי לפחות ישאל החתן

בבית הוראה האם מותר לו להתחייב כך, אם יבוא אליו כעת מוסד ויבקש הו"ק הרי יאמר שאין לו, ואיך כאן הוא מתחייב כמה שצריך, האם אינו מתבונן בדעתו מה הוא עושה כעת, על חשבון מי זה? לכאורה הדבר צריך עיון רב.

אולם התשובה אחת היא. תחת החופה אומר החתן 'הרי את מקודשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל', כדנפסק בשולחן ערוך (ס"ט ע"ב ס"ו פ"ב), והלשון תמוה, מהו כדת 'משה' וישראל, מן הראוי היה לומר כדת התורה, כדת ישראל, מהיכן נכנס 'משה' לכאן, מה טיבו של משה רבינו בכל קידושין, כדת תורה מובן, שהרי כל המקדש אדעתא דרבנן מקדש (גיטין לג. ועוד), אבל מהו כדת 'משה' וישראל.

משה רבינו נקרא בשם משה על שום ש'מן המים משיתיהו' והוא מקרא מפורש (שמות ז י), התורה ראתה לנוכח לקראו דווקא בשם הזה ולבאר למה נקרא כן, ולכאורה יש להבין, הלא עשרה שמות יש לו למשה (ויק"ר א ב ג), הלא דבר הוא שמכונה הוא בכל התורה דווקא בשם שנתנה לו בת פרעה. **ובספרים** (עי' שמו"ר א כו, ונאמן שלמה ריש פ"י ויק"ר) יש אופנים לבאר שהוא משום הכרת הטוב לבתיה בת פרעה שהצילתו ולכן נקרא בשם זה בתורה, אולם עדיין צריכין אנו למודעי.

הנה כשנתבונן בקורות ימי משה מעת לידתו ונחשוב כמה סיכויים היו למשה רבינו לשרוד ולהישאר בחיים אחרי שאימו הטמינתו בתיבה בייאור מחמת גזירת פרעה, נגיע למסקנא שעל פי שכל אין שום תקווה שינצל, הרי מה כבר יכול להיות כשמשמינים תינוק בן ג' חודשים על היאור בתוך תיבה, אימו אכן עשתה מה שהיה בידה, אולם בדרך הטבע לא היה כאן שום צד לחשוב שישאר בחיים.

אולם מה היה במסקנא, כמה שהשכל האנושי אמר שלא ינצל ולא ישרוד ולא ישאר ממנו זכר, למעשה קרה ההיפוך הגמור, שמאז ועד פרשת וזאת הברכה אין שום פרשה שלא מזכר בה שמו של משה [מלבד בפר' תצוה], דהיינו שמאותו הרגע שאפסה כל תקווה לזכות קיומו הראה הקב"ה שאין זה תלוי בדרך הטבע, אלא מה שהקב"ה רוצה זה מה שיהיה, ולכן נקרא דייקא על שם שמן המים משיתיהו, כדי שנוכח שמשם דייקא התחילה הצלחתו שבתיה גידלתו וכך ניצל, אף שהיה זה ממש נגד הטבע שגדל בבית פרעה עצמו.

וזהו הדוגמא והלימוד לבן תורה, אם יש משה רבינו שבדרך הטבע לא היה לו שום זכות קיום, ומכל מקום זכה שהוא יהיה המנחיל של התורה, משה קיבל תורה מסיני (שמות פ"ב א'), אם

כן לומד התורה שהינו תלמיד של משה רבינו יוכל ג"כ להיות רגוע. משה הוא ההוכחה החזקה ביותר שכשמגיע לתורה אין זה משועבד לטבע ולשכל, אלא יש תקווה ואחרית טובה גם נגד השכל וההגיון, וזהו משה רבינו.

כשיש תקופה קשה ויש נסיון לאבד את העשתונות והמנוחת נפש הבוטה, צריך לחזור על זה שוב ושוב, משה משה ושוב משה. ולכן אברך כשבא להתחייב בנישואיו לכל החיים, וישאל איך יתחייב כזאת, עונים לו כדת משה וישראל, על ידי הכוח של משה, אין לך כסף ואינך צריך כסף, על ידי החיזוק ממושה רבינו תוכל להיות סמוך ובטוח שהכל יהא בסדר, בעשיית רצון ה' לבנות בית נאמן בישראל לכבוד ה' כדת משה וישראל, זהו התשובה.

ועל כן זאת צריך לזכור שלומדי תורה אינם עומדים מאחור בכח זה בהשתדלותם לפרנסה, ואינם צריכים לדאוג כלל על הפרנסה, דאגתם צריכה להיות אך ורק למה איני יודע עדיין חושן משפט, רמב"ם הל' נגעים וכו' וכו', זה צריך להיות לעול גדול, מתי בא לידי ואקיימנה, אבל פרנסה זה הדבר האחרון שצריך לדאוג על כך. צריך לחזור על זה כל הזמן, צריך הרבה חיזוק לחיות עם זה כראוי.

וכדברי המאור ושמש 'והיה משנה' שיהיה אפי' בכדי להשפיע לאחרים לחיות עם בטחון הזה, ונמצא שאם ישאלנו אדם מה אנו עושים לפרנסה, נענה בקול גדול שבוודאי אנו עושים, ונאמר לו 'עיינ מאור ושמש פר' בשלח ד"ה ויאמר ה' אל משה ותמצא נחת', ה'משרד' שלנו הוא כאן ברחוב רשב"י 12...

ברוך ה' שאף פעם לא ניהלתי דו"ח בבית כמה נכנס וכמה יוצא, זה ללא תועלת, שהרי מה יהיה המסקנא, בוודאי יהיה בגירעון, וא"כ אצטרך לחשוב מחשבות היכן לחסוך וכו', אם כן עדיף שיהיה סמוי מן העין, שהרי אנחנו באמת חיים שלא כדרך הטבע, וצריך להאמין בזה בכל התמימות באמונה פשוטה, הרי לא יתכן לחשוב שהקב"ה מוזיח את לומדי התורה, ובפרט כשרוצים לגדול לחיות תלמיד חכם אמיתי בעז"ה.

יעזרנו השי"ת שנוכה לחיות במחשבות אלו, ויעבירו מאיתנו עול מלכות ועול דרך ארץ, ונראה את השפע הגדול בהתגלות ובהרחבה, ושנוכל באמת להתקיים כדת משה וישראל, ולעשות את מה שבאמת מוטל עלינו בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, אכי"ר.

ברכת מזל טוב

נבדך בזה מעומק הלב בשם כל קהלא קדישא וקודאי עונג גליוני 'אמונים
נצד' קדם האי גברא רבא יקידא, כרכא דביה כולא, אש תמיד תוקד בו
להגדיל תודה ולהאדירה, העומד לימינו ממסד ועד טפחות,
בעט סופר מהיד בכל עת ועוניה ובלב ונפש חפיצה, ה"ה

הרה"ג רבי **פֿלטיאל קליין** שליט"א
מראשי עורכי דא"ח במכונינו

לדגל הולדת נכדו למזל טוב ובשעה טובה ומוצלחת

ברכותינו שירויה, רוב נחת דקדושה ממנו ומכל יוצ"ח מתוך שמחה ונחת והרחבת
הדעת ויברך ה' חילו ובכל אשר יפנה ויעשה יצליח בשובע שמחות עד בלי די

המברכים

חברי המערכת הקוראים

ואלו יעמדו על הברכה ידידנו הנכבדים הע"י
שנרבה לבם לקחת חלק בהוצאות הגליון לזיכוי הרבים

ידידנו הנכבד הרה"ג ר' **פֿלטיאל קליין** שליט"א
מראשי מכון 'אמונים נצד'

**לדגל הולדת הנכד
למזל טוב ובשעטומ"צ**

זכות הרבים תעמוד לו להתברך בכל מילי דמיטב
מתוך אמונה ושמחה וכל טוב סלה

להשתתפות בהוצאת הד"ק בתרומות והנצחות
נא לפנות לפקס המערכת • או לפל': 058.32.94.976